

Strategies for deploying smart police in crime prevention

Sayyad Darvishi¹

Type of article: research article

Received: 21/01/2024

Accepted: 17/05/2024

NAJA Strategic Studies Quarterly/Vol.9/NO.1 (serial 31)/Spring 2024*5-36

DOI:10.1022034/SSJ.2024.103003

Abstract

Background and purpose: Smart Plus can play an effective role in crime prevention by providing timely services using technology. Establishing smart police requires knowing the internal and external factors of the organization and providing the necessary strategies. Therefore, the aim of the current research is to provide strategies for deploying smart police in crime prevention.

Method: The current applied research has a descriptive-analytical nature and from the point of view of the data collection method, it is a mixed research (qualitative and quantitative). The study population in the qualitative section, including university professors and crime prevention elites, were selected in a purposeful method based on criteria. Data were collected using semi-structured interviews and after each interview, its text was implemented and basic themes were extracted. The data reached saturation in the 18th person. The credibility of the data was confirmed by the descriptive method and its reliability was confirmed by receiving the opinions of two other coders who were familiar with the subject and making their desired corrections in the triangulation process and analyzed by thematic analysis method. The results of the qualitative part were used to make tools in the quantitative part. The statistical population of the quantitative part was formed by senior and executive managers of the prevention police, which was determined by a simple random method and based on Cochran's formula, and the data were collected using a questionnaire. The validity of the tool was determined by the formal method and its reliability was determined with Cronbach's alpha of 0.82, and then the data was analyzed with the SWAT technique to achieve analysis.

Findings: Based on the findings of the research based on environmental science, in the qualitative part, four factors including weaknesses, threats, strengths and opportunities were identified in the internal and external environment of the police organization. In the quantitative part, the results showed that "using supporting strategies" and "having a long-term plan and defining the vision" with a final score of 0.226 and 0.222 as the most important strengths and "public trust in the police" with a final score of 196.0 is considered as the most important opportunity. Also, the position of the police organization is in the aggressive area according to internal and external factors and quantitative analysis.

Conclusion: The results indicate that building trust and increasing public trust in the police by using the forward-looking thinking of police managers and commanders is the first priority of an aggressive strategy, and adopting this strategy and implementing it can facilitate the speed and process of establishing a smart police. . Therefore, there are better conditions for the establishment of smart police in crime prevention, but in a comprehensive and systemic approach, all implementation plans to realize the four strategies should be given practical attention.

Keywords: deployment strategies, smart police, smart crime prevention.

1. Associate Professor, Department of Law Enforcement Command and Management, Amin Comprehensive University of Law Enforcement Sciences, Tehran, Iran, sayyad.darvishi@apu.ac.ir

راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم

صبیاد درویشی^۱

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۰۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۲/۲۸

فصلنامه مطالعات راهبردی ناجا/سال نهم/ شماره ۱ (پیاپی ۳۱) - بهار ۱۴۰۳* ۳۶-۵

DOI:10.1022034/SSJ.2024.103003

چکیده

زمینه و هدف: پلیس هوشمند می‌تواند با ارائه خدمات به‌موقع با استفاده از فناوری، نقش موثری را در پیشگیری از جرایم ایفا کند. استقرار پلیس هوشمند، نیازمند شناخت عوامل داخلی و بیرونی سازمان و ارائه راهبردهای لازم است؛ بنابراین، هدف پژوهش حاضر، ارائه راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم است.

روش: پژوهش کاربردی حاضر دارای ماهیتی توصیفی - تحلیلی و از منظر روش گردآوری داده‌ها در زمره تحقیقات آمیخته (کیفی و کمی) است. جامعه مورد مطالعه در بخش کیفی شامل اساتید دانشگاه و نخبگان پیشگیری از جرم فرآجاست که به‌روش هدفمند مبتنی بر معیار انتخاب شده‌اند. داده‌ها با استفاده از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته جمع‌آوری شده‌است و پس از انجام هر مصاحبه، متن آن پیاده‌سازی و مضامین پایه استخراج شد. داده‌ها در نفر ۱۸ به اشباع رسید و باورپذیری داده‌ها به‌روش توصیفی و اطمینان‌پذیری آن با دریافت نظرات دو نفر کدگذار دیگر واقف بر موضوع و انجام اصلاحات مورد نظر آنها در فرآیند سه‌سویه‌سازی، تأیید و به‌روش تحلیل مضمونی تجزیه و تحلیل شد. از نتایج بخش کیفی برای ساخت ابزار در بخش کمی استفاده شد. جامعه آماری بخش کمی شامل مدیران ارشد و اجرایی پلیس پیشگیری است که به‌روش تصادفی در دسترس و براساس فرمول کوکران، ۱۰۲ نفر نمونه تعیین و داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه جمع‌آوری گردید. روایی ابزار به‌روش صوری و پایایی آن، با آلفای کرونباخ ۰/۸۲ تعیین و سپس برای دستیابی به تحلیل، داده‌ها با روش «سوات» تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: در بخش کیفی، عوامل چهارگانه شامل ضعف‌ها، تهدیدها، قوت‌ها و فرصت‌ها در محیط داخلی و خارج سازمان پلیس مورد شناسایی قرار گرفت و در بخش کمی نیز نتایج نشان داد که «برخوردار از راهبردهای پشتیبانی‌کننده» و «داشتن برنامه بلندمدت و تعریف چشم‌انداز» با نمره نهایی ۰/۲۲۶ و ۰/۲۲۲، به‌عنوان مهم‌ترین نقطه قوت و «اعتماد عمومی به پلیس» با نمره نهایی ۰/۱۹۶، به‌عنوان مهم‌ترین فرصت قلمداد می‌شود. همچنین، موقعیت سازمان پلیس با توجه به عوامل داخلی و خارجی و تحلیل کمی در ناحیه تهاجمی قرار دارد.

نتایج: اعتمادسازی و افزایش اعتماد عمومی به پلیس با استفاده از تفکر آینده‌نگری مدیران و فرماندهان پلیس، اولویت اول راهبرد تهاجمی است و اتخاذ این راهبرد و اجرای آن می‌تواند سرعت و روند استقرار پلیس هوشمند را تسهیل نماید؛ بنابراین، شرایط بهتری برای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم وجود دارد؛ اما باید در یک رویکرد همه‌جانبه و سیستمی، تمامی برنامه‌های اجرایی برای تحقق راهبردهای چهارگانه را مورد توجه عملی قرار داد.

واژگان کلیدی: راهبردهای استقرار، پلیس هوشمند، پیشگیری هوشمند از جرم.

۱. دانشیار گروه فرماندهی و مدیریت انتظامی، دانشگاه جامع علوم انتظامی امین، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

مقدمه

جهان امروز، روزبه‌روز در حال تبدیل‌شدن به دنیای هوشمندی است و این دنیای هوشمند در حال توسعه است تا زندگی مردم را از طریق بانک داده‌ها آسان‌تر کند؛ داده‌هایی که توسط سامانه‌های هوشمند به‌کارگیری می‌شوند. برای رسیدگی به جرایم اجتماعی، پلیس آینده نیز باید تکامل یافته و هوشمند شود. اقدامات پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم با ارزیابی و تجزیه و تحلیل شیوه‌ها و فعالیت مجرمان، مبتنی بر داده‌های فناوری اطلاعات آغاز شده و با شناسایی نقاط جرم‌خیز، زمان و مکان جرم، به تدوین و اجرای برنامه‌های پیشگیرانه با استفاده از ظرفیت‌های جامعه اقدام می‌کند. این‌گونه اقدامات با ارائه الگوی جرم در آینده، برنامه‌های اجرایی هوشمندانه را پیش روی پلیس در محیط پیچیده و در حال تغییر مستمر قرار می‌دهد؛ زیرا در شرایط حاضر، اهمیت هوشمندی پلیس در مواجهه با این محیط بیشتر نمایان می‌شود و پلیس باید بر مبنای فناوری و تحلیل منطقی از وضعیت موجود جرایم، الگوی جرم در آینده را ترسیم و راهبردهای پیشگیری از آن را طراحی و اجرا کند.

در این محیط پیچیده، استقرار پلیس هوشمند در سازمان پلیس و در بستر زیرساخت‌های شهر هوشمند می‌تواند برنامه‌های پیشگیری از جرم را با سطح موفقیت بالاتری اجرایی کند؛ بنابراین، رویکرد پلیس هوشمند این امکان را فراهم می‌کند تا بسیاری از عوامل مداخله‌گر در پیشگیری از جرم، شناسایی شده و در فضای تفکر راهبردی، برنامه‌های بلندمدت پیشگیری از جرم طراحی و اجرایی شود و در این راه، با ایجاد هماهنگی میان همه نهادهای مسئول و تأثیرگذار، شرایط برای یکپارچگی سیاست‌های پیشگیری از جرم در عرصه‌های مختلف و اولویت‌گذاری هدف‌های کلان پیشگیری از جرم فراهم شود (مایلز و میشل^۱، ۲۰۰۳: ۸).

مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در این خصوص می‌فرماید: «ملتی که هوشمند است، دارای ابتکار است، دارای ایمان است. وقتی این ملت آزادی ناشی از اسلام را که انقلاب به ما عطا کرده‌است، داشته باشند، این چنین ملتی

در سیر خود، در حرکت خود، هیچ‌جا متوقف نخواهند شد» (بیانات، ۱۳۸۸/۱۱/۱۹) و «همه آحاد ملت به‌ویژه نیروهای مسلح باید بدانند که آمادگی و هوشیاری برای دفاع تمام‌نشدنی است» (بیانات، ۱۳۶۹/۸/۲۹) و «ما در برنامه‌ریزی‌ها همیشه باید جلوتر از دشمن حرکت کنیم. در مقابل فعالیت دشمن، کشور نباید در حالت انفعال به‌سر ببرد. هوشمندان باید نقشه دشمن را حدس زد و تشخیص داد و جلوتر از دشمن عمل کرد» (بیانات، ۱۳۹۲/۰۱/۰۱)؛ بنابراین، پلیس برای پیشگیری از جرایم و مقابله با آن و پیش‌بینی وقایع اجتماعی در آینده و در وضعیت‌های خاص نیازمند هوشمندسازی، به‌ویژه پیشگیری هوشمند از جرایم است و نتایج این مطالعه می‌تواند علاوه بر تقویت گفتمان هوشمندسازی در بین فرماندهان و مدیران پلیس، زمینه توسعه تفکر راهبردی مدیران و راهکارهای اجرایی استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم را ارائه دهد.

رویکرد هوشمندسازی پلیس و حساس کردن حسگرهای فکری، درک سریع تغییرات اجتماعی، محیطی و روند جرم و تحلیل منطقی بر پایه داده‌های جرم و اتخاذ راهبردهای منطقی و اصولی برای پیشگیری و مدیریت جرم برای تحقق اهداف بلندمدت پلیس، لازم و ضروری و از اهمیت بالایی برخوردار است. از آنجاکه راهبردهای پلیس هوشمند، نیازمند شناخت دقیق عوامل درونی و بیرونی سازمان است، بی‌توجهی به عوامل محیطی تأثیرگذار در هوشمندسازی پلیس، می‌تواند با ایجاد یک شکاف معنادار بین واقعیت‌های سازمانی و محیطی، مانع از تحقق هدف‌های سازمان پلیس شود؛ بنابراین، به‌منظور اشراف جامع پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم، داشتن رویکرد و نگاه راهبردی، امری اجتناب‌ناپذیر است. این پژوهش باتکیه بر مبانی نظری، یافته‌های اندیشمندان و با استفاده از دیدگاه‌های نخبگان پلیس، سعی دارد تا با توجه به توانمندی‌های درون‌سازمانی و بسترها، ظرفیت‌ها و برنامه‌های برون‌سازمانی، راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم را با نگاه به پلیس آینده ارائه کند.

در حال حاضر، با افزایش جرایم در فضای مجازی و یا ترکیبی از فضای عینی و مجازی در محیط پیچیده و مدام در حال تغییر، فقط پلیس هوشمند، امکان اقدام تأثیرگذار را در پیشگیری از جرم فراهم می‌کند. البته توسعه پلیس هوشمند به لحاظ سهولت در دسترسی به حریم خصوصی، مشکلات ناشی از احتمال سرقت و افشای اطلاعات اشخاص، موجبات نگرانی افراد جامعه را به دنبال دارد؛ اما این مسئله برای تأمین امنیت جامعه، امری اجتناب‌ناپذیر تلقی می‌شود (اوسی کوجو^۱، ۲۰۱۷ و شین^۲، ۲۰۱۷) و ارتقای مزایای خدمات پلیس هوشمند، زمینه جلب رضایت مردم را در پی داشته‌است (انشاری و عاریف لین^۳، ۲۰۱۷). همچنین، جرایم آینده پیچیده و چندوجهی‌تر از جرایم امروز است؛ از این رو، نداشتن پلیس هوشمند و برنامه صحیح در مواجهه با آنها، سبب غافلگیری پلیس آینده خواهد شد. برقراری ارتباط موثر با شهروندان و بهبود تعامل و اعتماد متقابل، سرعت و دقت در بررسی جرایم و دغدغه‌های جامعه محلی به ویژه در رسیدگی به موقع به درخواست‌های شهروندان، پاسخ‌گویی، مسئولیت‌پذیری و شفافیت امور و بهره‌گیری از سامانه‌های نظارتی برای رفع خلأهای امنیتی در جامعه، از مواردی است که در بستر پلیس هوشمند محقق می‌شود؛ بر این اساس، هدف‌های پژوهش حاضر شامل شناخت راهبردهای تهاجمی، تدافعی، بازنگری و محافظه‌کارانه در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم است و این مطالعه تلاش دارد تا به این سوال پاسخ دهد که راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم کدام‌اند؟

پیشینه

درویشی (۱۴۰۲) در «بررسی تأثیر شهر هوشمند بر ارتقای احساس امنیت با متغیر میانجی سرمایه اجتماعی»، نشان داد که ابعاد شهر هوشمند می‌تواند ۰/۴۷۲ از تغییرات احساس امنیت را پیش‌بینی کند و بنابراین، با استقرار و

1. Osei-Kojo
2. Shin
3. Anshari & Ariff Lim

توسعه ابعاد شهر هوشمند، می‌توان سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی را در بین شهروندان ارتقا داد.

نتایج مطالعات مفخمی و داودی دهقانی (۱۴۰۲) در «شناسایی روندهای فناوریانه مدیریت پیشگیری از جرم»، نشان داد که طراحی ساختار مناسب برای مدیریت پیشگیری از جرم، در گرو در اختیار داشتن بصیرت‌ها و بینش‌های جدید است و روندهای فناوریانه کمک می‌کند که این بصیرت حاصل شود.

نتایج تحقیقات درویشی (۱۳۹۹) در «بررسی تأثیر ابعاد کیفیت خدمات پلیس هوشمند بر مشارکت شهروندان در پیشگیری از توزیع موادمخدر»، نشان داد که کیفیت خدمات پلیس هوشمند ۰/۳۸ از تغییرات مشارکت شهروندان در پیشگیری از توزیع موادمخدر را می‌تواند پیش‌بینی کند.

نتایج تحقیق خراسانی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۹) با عنوان «تحلیل جایگاه امکانات و زیرساخت‌های پلیس هوشمند در ارتقاء امنیت شهری (مطالعه موردی: شهر سمنان)» نشان داد که بین امکانات و زیرساخت‌های پلیس هوشمند و امنیت شهر سمنان رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد.

کریمی‌خوزانی و جاپلقیان (۱۳۹۳) در تحقیق خود با عنوان «تبیین و بررسی ویژگی‌ها، روش اجرا و دلایل شکل‌گیری پلیس هوشمند به‌عنوان شاخص جدید خدمات پلیسی» نشان دادند که ویژگی پلیس هوشمند در تغییر شاخص‌های خدمات پلیسی، توجه به فناوری، ترویج نوعی جدید از پژوهش‌نگری در قالب شراکت پلیس و پژوهشگر و سرانجام، انتخاب هوشمند و تلفیق گونه‌های مختلف رویکردهای پلیسی است.

نوریانتو^۱ و همکاران (۲۰۲۴) در مطالعه‌ای با عنوان «روابط بین به‌کارگیری کلان داده‌ها و اینترنت اشیا»، نشان دادند که به‌کارگیری کلان داده‌ها به‌طور قابل توجهی هوشمندی و نوآوری سازمانی را افزایش می‌دهد و به رفتار شهروندی سازمانی در میان کارکنان کمک می‌کند.

نتایج تحقیق روسو^۱ و همکاران (۲۰۲۴) نیز نشان داد که وابستگی سازمانی به فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌عنوان یکی از ابعاد هوشمندسازی سازمان، چالش آمادگی برای مقابله با اختلالات، فرآیند انجام کار و عملکرد را مرتفع می‌سازد.

نتایج پژوهش‌های یو پادوی^۲ و همکاران (۲۰۲۲) در رابطه با پیامدهای پلیس هوشمند نشان داد که پلیس هوشمند نه تنها تصادفات و جرایم اجتماعی را کاهش می‌دهد، بلکه هوشیاری شهروندان را با نظارت و مشاوره‌های نقطه‌ای و لحظه‌ای در پیشگیری از قربانی شدن افزایش می‌دهد.

ال شمسوی و دیویس^۳ (۲۰۲۲) در پژوهش خود با عنوان «پلیس هوشمند و بهره‌گیری پلیس ابوظبی از جی. پی. اس. برای کاهش تخلفات رانندگان وسایل نقلیه سنگین» به این نتیجه رسیدند که پس از بهره‌مندی از فناوری‌های هوشمند، نرخ تصادفات ناشی از کامیون و مرگومیر ناشی از آن کاهش یافته است.

نتایج پژوهش جلدریان^۴ (۲۰۲۰) در رابطه با پلیس هوشمند نشان داد که برای تحقق حاکمیت هوشمند، باید روش‌های متداول را به سمت ایجاد روش‌های خلاقانه با تغییر در کیفیت خدمات با مفهوم پلیس هوشمند حرکت داد.

نتایج پژوهش اکابری^۵ (۲۰۲۰) در رابطه با «برنامه‌ریزی هوشمند و ارائه خدمات پلیس» براساس پیش‌بینی جرایم نشان داد که خدمات امنیتی از جمله گشت‌زنی هدفمند، واکنش سریع به تماس‌های خدماتی و پخش به‌موقع هشدارهای جرم‌وجنایت به پلیس کمک می‌کند تا با تجزیه و تحلیل داده‌های جرم، قانون جرم در آینده و نوع جرم مربوطه را برای یک قانون خاص پیش‌بینی کند.

-
1. Russo
 2. Upadhyay
 3. Al Shamsi & Davies
 4. Jaladriyan
 5. Akabar

به‌طور کلی، تحقیقات گذشته بر ضرورت توسعه پلیس هوشمند و کیفیت خدمات این پلیس در فضای عینی و مجازی برای ارتقای سطح امنیت اجتماعی و پیشگیری از جرم در دنیای هوشمند، دسترسی آسان به داده‌های حاصل از زیرساخت‌های فناوری برای مدیریت ناهنجاری‌های اجتماعی متمرکز است؛ اما در رابطه با ارائه راهبردهای استقرار پلیس هوشمند، تاکنون پژوهشی انجام پذیرفته است و نتایج این تحقیق می‌تواند دست‌اندرکاران و مدیران راهبردی پلیس را برای تسهیل در استقرار پلیس هوشمند یاری نماید؛ بنابراین، نتایج این مطالعه دارای نوآوری در حوزه پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم است.

مبانی نظری

پلیس هوشمند و پیشگیری از جرم: پلیس هوشمند^۱ به معنای جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل داده‌ها و استفاده از پایگاه داده پلیس مانند آمار جرایم به‌منظور مدیریت راهبردی، تجزیه و تحلیل تحقیقات و بهره‌گیری از فناوری اطلاعات است (کیم و جانگ^۲، ۲۰۱۸). پلیس هوشمند می‌تواند با ارائه خدمات به‌موقع با استفاده از فناوری و متناسب با نیازهای امنیتی جامعه به اشخاص، گروه‌ها، نهادهای دولتی و غیردولتی، مدیران نهادهای اجتماعی و فرهنگی، از ظرفیت‌های اجتماعی و سازمانی برای کنترل و پیشگیری از جرایم استفاده کند (ویجی یالاکشمی و نوربو^۳، ۲۰۲۳).

در بین انواع تقسیم‌بندی‌های پیشگیری از جرم، پیشگیری پلیسی یا پیشگیری انتظامی نیز مجموعه تدابیر و اقدام‌های کنشی و واکنشی پلیس است که با حمایت از افراد در معرض خطر، افزایش آگاهی‌های عمومی، نظارت بر اماکن عمومی، افزایش هزینه‌های ارتکاب جرم و مداخله پس از وقوع جرم، درصد پیشگیری از ارتکاب جرم در جامعه است. پیشگیری انتظامی نیازمند تجهیزات، فناوری، متخصصان، افزایش قدرت کشف، بسترهای قانونی، توان انتظامی، اشراف اطلاعاتی و سازماندهی است که این امر در بستر پلیس هوشمند،

1. Smart Police

2. Kim & Jung

3. Vijayalakshmi & Norbu

به شکلی بهتر محقق می‌شود. پلیس هوشمند برای تأمین امنیت عمومی به‌طور طبیعی، فناوری هوشمند و تجارت پلیس را با یکدیگر ترکیب می‌کند، داده‌های بزرگ را به عنوان ابزار کاربردی به‌کار می‌گیرد و بر محور اصلی «بهبود قابلیت خدمات کاربردی داده‌های بزرگ امنیتی پلیس» تمرکز می‌کند. امروزه، پلیس هوشمند یک رویکرد خدمات عملی یکپارچه مؤثر را از طریق به‌کارگیری و بررسی سه جنبه ایجاد کرده‌است: توانمندسازی اصلاح روش پلیس، توانمندسازی کمیته‌ها و دفاتر و توانمندسازی شرکت‌های معیشتی مردم؛ بنابراین، با پیوند و یکپارچه‌سازی داده‌های کلیدی و نظارت و کنترل داده‌ها، اثر هم‌افزایی ایجاد شده و کارایی حاکمیت اجتماعی یکپارچه تاحدزیادی بهبود یافته‌است (ویدی^۱ و همکاران، ۲۰۲۳)؛ بدین لحاظ، پلیس هوشمند می‌تواند با یکپارچه‌سازی داده‌ها، برنامه‌های پیشگیری انتظامی را بهبود بخشد.

بیشترین اقدام پلیس در پیشگیری انتظامی از جرم بر پیشگیری وضعی استوار است؛ هرچند اقدامات پیشگیری اجتماعی نیز ناظر بر اصلاح رفتاری است. استفاده هوشمندانه از روش‌های پیشگیری وضعی می‌تواند با اثرگذاری بر موقعیت‌های مکانی جرم‌زا و استفاده از قابلیت‌های محلی، زمینه‌های تحقق جرایم را کاهش دهد (میرخلیلی، ۱۳۸۵). ازسوی دیگر، پیشرفت‌های تازه در ابزار و فناوری مانند نرم‌افزار هوش مصنوعی، برنامه‌های ارتباط اینترنتی، نرم‌افزار پیوند و کار شبکه‌ای و فناوری نظارت الکترونیکی برای کنترل رفتاری مجرمین، می‌تواند به پلیس هوشمند کمک کند تا با اشراف بر فعالیت مجرمان در بدنه اجتماع، اقدامات موثرتری را برای پیشگیری از جرم اتخاذ نماید (میهر^۲ و همکاران، ۲۰۲۴).

پلیس هوشمند سیستم‌های جمع‌آوری داده‌ها در بخش‌های دولتی و شخصی مرتبط با امنیت عمومی را پشتیبانی و هدایت کرده و آنها را برای پیشگیری و مدیریت جرم، به‌موقع مورد بهره‌برداری قرار می‌دهد و از ظرفیت

جامعه هوشمند مانند رسانه‌های اجتماعی و برنامه‌های تلفن‌های هوشمند در پیشگیری و رسیدگی به جرم، به‌شکلی بهینه استفاده می‌کند (سویجیک^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). با اقدامات کنترلی قوی و هوشمند، مجرمان دلسرد شده و هزینه ارتکاب جرم افزایش می‌یابد و بسیاری از زیرساخت‌های فناوری مانند دسترسی به شناسایی فرکانس رادیویی و دوربین‌های مداربسته ثابت تلویزیون برای پیشگیری از جرم مورد استفاده قرار می‌گیرند (یولا و الیاچیک^۲، ۲۰۱۸؛ یولا و همکاران، ۲۰۱۶)؛ همچنین، دوربین‌های روی اشیای متحرک (مانند کارت، دوچرخه و پلیس) و اطلاعات شخصی (مانند صورت‌حساب‌های بانکی، تراکنش‌های خرید، داده‌های تماس، داده‌های سیستم موقعیت‌یابی جهانی، حسگرهای سلامت و مانند آن) که به‌عنوان داده‌های عمومی در دسترس عموم قرار دارند، می‌تواند برای پیشگیری و کشف جرم توسط پلیس هوشمند مورد استفاده قرار گیرد (گونسال^۳، ۲۰۱۹). تجزیه و تحلیل سریع داده‌های گسترده در شبکه پلیس هوشمند این امکان را فراهم می‌کند تا به‌طور موثر، الگوهای جرایم جدید شناسایی و راهکارهای پیشگیرانه به‌موقع اتخاذ شود (ریچاردسون^۴ و همکاران، ۲۰۱۹) و با ادغام الگوی اطلاعات و هوش محاسباتی داده‌ها، فرآیند جمع‌آوری داده‌ها را از چندین منبع داده به‌منظور تولید اطلاعات جامع‌تر و دقیق‌تر برای پیشگیری از جرم تسهیل کند (کاستانیدو^۵، ۲۰۱۳) و با بهره‌گیری از اشتراک‌گذاری اطلاعات بین عموم افراد جامعه، در پیش‌بینی اعمال مجرمانه و اقدام به‌موقع، موفق عمل کند (شاپیرو^۶، ۲۰۱۷)؛ بنابراین، هوشمندسازی پلیس نیاز جامعه امروزی بوده و می‌تواند عملکرد پلیس را در میدان پیشگیری و مبارزه با جرایم اجتماعی با موفقیت همراه سازد؛ چراکه امروزه، سازمان‌ها نیازمند ارائه خدمات بهتر هستند و تحقق اهداف و مزیت‌های عملکردی توسط توانمندسازهای فناوری اطلاعات و تحولات

-
1. Cvijikj
 2. Ullah & Alaya Cheikh
 3. Gosnell
 4. Richardson
 5. Castanedo
 6. Shapiro

سازمانی و با سطح معینی از بلوغ پشتیبانی می‌شود و تمرکز بر سرمایه‌گذاری بر روی پیاده‌سازی فناوری بر تغییرات در عملکرد سازمانی و کارایی سازمان از طریق بهبود فرآیندها و تغییر در شیوه کار میسر می‌شود (گومس و رومائو^۱، ۲۰۲۵)؛ به‌عنوان مثال، پلیس هوشمند با یک استراتژی گشت‌زنی مؤثر، به ایجاد احساس امنیت بیشتر در جوامع کمک می‌کند؛ چراکه با منابع محدود، بهینه‌سازی مسیرهای گشت‌زنی برای پوشش موثر نقاط جرم‌وجنایت و کاهش زمان واکنش در مواقع اضطراری بسیار مهم است (ابهای^۲ و همکاران، ۲۰۲۳).

روش‌شناسی

پژوهش کاربردی حاضر دارای ماهیتی توصیفی - تحلیلی و از منظر روش گردآوری داده‌ها، در زمره تحقیقات آمیخته (کیفی و کمی) است. جامعه مورد مطالعه در بخش کیفی شامل اساتید دانشگاه و نخبگان پیشگیری از جرم فراجا دارای حداقل ۱۵ سال سابقه مدیریتی در حوزه پیشگیری از جرم و فناوری اطلاعات و همچنین، دارای حداقل مدرک کارشناسی ارشد است که به روش هدفمند مبتنی بر معیار انتخاب شده‌اند. داده‌ها با استفاده از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته جمع‌آوری شده و پس از انجام هر مصاحبه، متن آن پیاده‌سازی و مضامین پایه استخراج شده است. داده‌ها در نفر ۱۸ به اشباع رسیده است و باورپذیری داده‌ها به روش توصیفی و اطمینان‌پذیری آن با دریافت نظرات دو نفر کدگذار دیگر واقف بر موضوع و انجام اصلاحات موردنظر آنها در فرآیند سه‌سویه‌سازی، تأیید و به روش تحلیل مضمونی تجزیه و تحلیل شده است. از ۸۲ مضمون پایه به دست آمده در قالب نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید، برای ساخت ابزار در بخش کمی استفاده شده است. جامعه آماری بخش کمی را مدیران ارشد و اجرایی پلیس پیشگیری به تعداد ۱۳۸ نفر تشکیل می‌دهند که به روش تصادفی ساده و براساس فرمول کوکران، ۱۰۲ نفر نمونه تعیین و داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه جمع‌آوری شد. روایی ابزار به روش صوری و پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۲ تعیین و سپس برای دستیابی به تحلیل، داده‌ها با روش

1. Gomes & Romão
2. Abhay

«سوات» تجزیه و تحلیل گردید. در ادامه، از جامعه نمونه درخواست شد تا میزان اهمیت هر شاخص را در محدوده نمره ۱-۱۰۰ و همچنین، رتبه شاخص را در بین شاخص‌های شناسایی شده در محدوده ۱-۴ (عدد ۱ به‌عنوان کم‌اثرترین شاخص و عدد ۴ به‌عنوان بالاترین شاخص) موثر در طراحی راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم تعیین و در پرسش‌نامه درج کنند؛ بنابراین، برابر جدول ۵، براساس نظر پاسخ‌دهندگان به هر کدام از شاخص‌ها، ضریب اهمیت و رتبه مربوطه داده شد و پس از محاسبه و تحلیل آنها، نمره نهایی هر شاخص و اولویت‌ها مشخص و درنهایت، برای برطرف کردن یا تقلیل نقاط ضعف و تهدیدها و تقویت و بهبود نقاط قوت و فرصت‌های موجود در ارتباط با استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم، راهبردهای مربوطه ارائه شد.

یافته‌ها

الف. یافته‌های توصیفی

یافته‌های توصیفی از بعد جمعیت‌شناختی شامل بخش‌های کیفی و کمی است که در جدول‌های ۱ و ۲ نمایش داده شده است.

جدول ۱. توصیف جمعیت‌شناختی بخش کیفی

تعداد	مدرک تحصیلی		سن خدمتی		سابقه خدمت اجرایی	
	کارشناسی ارشد	دکتری	۲۵-۳۰	۲۵ و بالاتر	۱۵-۲۰	بیشتر از ۲۰ سال
۱۸	۶	۱۲	۱۰	۸	۵	۱۳

جدول ۲. توصیف جمعیت‌شناختی بخش کمی

تعداد	مدرک تحصیلی			سن خدمتی			خدمت اجرایی		
	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	۲۵-۳۰ سال	۲۵ سال و بالاتر	۱۰-۱۵ سال	۱۰-۲۰ سال	بالاتر از ۲۰ سال	
۱۰۲	۳۲	۵۲	۱۸	۱۹	۵۷	۲۶	۲۱	۴۲	

ب. یافته‌های کیفی

در این پژوهش، به‌منظور ارائه راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم، عوامل چهارگانه شامل ضعف‌ها، تهدیدها، قوت‌ها و فرصت‌ها در محیط داخل و خارج سازمان پلیس مورد شناسایی قرار گرفت؛ بنابراین،

مهم‌ترین نقاط قوت و فرصت‌ها به‌منظور ارائه راهبردهای مناسب مبتنی بر بهره‌گیری از توان سازمانی و فرصت‌های محیطی در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم، تبیین مهم‌ترین فرصت‌های پیش‌رو به‌منظور رفع نقاط ضعف با بازنگری برنامه‌ها و در نظر گرفتن الزام‌های استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم و تقویت مهم‌ترین قوت‌ها به‌منظور رفع تهدیدهای بیرونی و ارائه برنامه‌های پشتیبانی‌کننده به‌منظور رفع آسیب‌پذیری‌های درونی، تلاش شد تا راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم ارائه شود. در جدول ۳ نتایج مصاحبه با یکی از نخبگان برای نمونه آورده شده است.

جدول ۳. نمونه‌ای از نتایج مصاحبه با نخبگان (کد ۱۲)

وضعیت	شاخص‌ها
فرصت‌ها	ظرفیت‌های مناسب فرهنگی، مولفه‌های موجود و تأثیرگذار محیطی در تحلیل داده‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستور کارهای دولتی و امنیتی، وجود افراد علاقه‌مند به همکاری فناورانه، ظرفیت رسانه‌های جمعی، تنوع سازمان‌های فناورمحور
تهدیدها	ارجحیت منافع سازمان‌ها نسبت به امنیت عمومی و پیشگیری از جرم، منفعت‌محور بودن سامانه‌های فناوری برخی از سازمان‌های اصلی در پیشگیری از جرم، کم‌رنگ شدن نقش مرزهای جغرافیایی، حریم خصوصی افراد، حذف زنجیره اطلاعات، تنوع بدافزارها، رخنه و نفوذ در داده‌ها و سامانه‌ها
قوت‌ها	آیین‌نامه‌ها و دستور کارهای سازمانی، فرهنگ آینده پژوهی در سطوح مدیران، داشتن برنامه بلندمدت و تعریف چشم‌انداز، وجود کارکنان و کارشناسان خبره، کثرت سامانه‌های انتظامی، اهداف راهبرد کلان انتظامی کشور
کمبودها	بهره‌برداری ضعیف از داده‌های سامانه‌ها، شفاف نبودن راهبردهای اجرایی، آینده پژوهی، تجهیزات و سخت‌افزارها، نرم‌افزارها، کارکنان حرفه‌ای در فناوری اطلاعات

عوامل داخلی و خارجی مؤثر بر استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری

هدف در مرحله شناسایی عوامل داخلی، سنجش محیط داخلی سازمان پلیس برای کشف نقاط ضعف و قوت و در واقع، زمینه‌های مساعد یا بازدارنده در راه دستیابی به هدف‌ها، برنامه‌ریزی و اجرای تکلیف‌های آن است؛ بنابراین، در این مرحله، نقاط قوت و ضعف در چارچوب استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم و سپس عوامل مؤثر خارجی شامل فرصت‌ها و تهدیدهای مؤثر بر استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم مورد شناسایی قرار گرفت.

در محیط داخلی سازمان پلیس، تعداد ۱۹ قوت در برابر ۲۰ ضعف و در محیط بیرونی سازمان، تعداد ۲۲ فرصت در برابر ۲۱ تهدید شناسایی شده است؛ بنابراین، در مجموع، ۳۹ قوت و فرصت به‌عنوان مزیت‌ها و تعداد ۴۳ ضعف و تهدید به‌عنوان محدودیت، تنگنا و موانع پیش روی استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم شناسایی شدند؛ بنابراین، توسعه پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم نیازمند بازنگری و ارائه راهبردهای مناسب برای رفع نقاط ضعف و تهدید با استفاده از نقاط قوت و فرصت است که این عوامل در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴. ماتریس «اس.دبلیو.آ.تی» عوامل اصلی تأثیرگذار بر استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از

جرم

درونی	بیرونی
قوت‌ها (S)	فرصت‌ها (O)
S۱- اهداف راهبرد کلان انتظامی کشور	O۱- تنوع سازمان‌های فناور محور
S۲- انگیزه قوی مدیران برای استقرار و توسعه	O۲- به‌روزرودن فناوری اطلاعات
S۳- کثرت سامانه‌های انتظامی	O۳- کثرت افراد متخصص
S۴- تراکم عظیم داده‌های جرمی	O۴- امکان تعامل اثربخش با سازمان‌های فناور محور
S۵- به‌روزرودن تجهیزات الکترونیکی پلیس	O۵- وجود افراد علاقه‌مند به همکاری فناورانه
S۶- تفکر راهبردی مدیران ارشد انتظامی	O۶- مطالبات سازمان‌ها و افراد جامعه
S۷- وجود کارکنان و کارشناسان خبره	O۷- گرایش مردم به هوشمندسازی پلیس
S۸- زیرساخت‌های فناوی روز	O۸- دولت الکترونیک
S۹- تفکر آینده‌نگری در مدیران ارشد	O۹- توسعه دولت هوشمند
S۱۰- داشتن برنامه بلندمدت و تعریف چشم‌انداز	O۱۰- آیین‌نامه‌ها و دستور کارهای دولتی و امنیتی
S۱۱- پیشرو در به‌کارگیری فناوری اطلاعات	O۱۱- الزام سازمان‌های مربوطه در همکاری برای پیشگیری از جرم
S۱۲- برخورداری از راهبردهای پشتیبانی‌کننده	O۱۲- امکان بهره‌برداری از سامانه‌های دولتی و خصوصی
S۱۳- دانش محوری پلیس با نگاه به آینده	O۱۳- راهبردهای محور بودن تمام سازمان‌ها
S۱۴- فرهنگ آینده‌پژوهی در سطوح مدیران	O۱۴- مولفه‌های موجود و تأثیرگذار محیطی در تحلیل داده‌ها
S۱۵- توسعه مدیریت مشارکتی و خلاق	O۱۵- حمایت افکار عمومی جامعه از برنامه‌های آینده پلیس
S۱۶- برخورداری پلیس از هوش و دانش سازمانی	O۱۶- اعتماد عمومی به پلیس
S۱۷- توسعه و علاقه‌مندی به اقدام‌های	O۱۷- حمایت نخبگان حوزه پیشگیری از جرم
	O۱۸- ظرفیت‌های مناسب فرهنگی
	O۱۹- مشارکت اجتماعی در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری پلیس

پیش‌واکنشی	0۲۰- به‌روزبودن یافته‌های نوین علمی
S۱۸- توسعه رویکرد تعاملی با محیط سازمان	0۲۱- ظرفیت رسانه‌های جمعی
S۱۹- آیین‌نامه‌ها و دستور کارهای سازمانی	0۲۲- ظرفیت‌های فناوری بخش خصوصی
ضعف‌ها (W)	تهیدها (T)
W۱- کارکنان حرفه‌ای در فناوری اطلاعات	T1- رخنه و نفوذ در داده‌ها و سامانه‌ها
W۲- مغزافزارها	T۲- سرعت اطلاعات
W۳- نرم‌افزارها	T۳- تنوع بدافزارها
W۴- برنامه‌های کاربردی	T۴- جابه‌جایی اطلاعات
W۵- مدیریت فناوری اطلاعات	T۵- نگهداری اطلاعات
W۶- تجهیزات و سخت‌افزارها	T۶- حذف زنجیره اطلاعات
W۷- اصول تجزیه و تحلیل	T۷- دسترسی به اطلاعات سازمانی
W۸- آینده‌نگاری	T۸- دسترسی به اطلاعات افراد
W۹- ترسیم الگوی مجرمانه	T۹- حقوق شهروندی
W۱۰- آینده‌پژوهی	T۱۰- حریم خصوصی افراد
W۱۱- تعامل با سازمان‌های فناوری اطلاعات	T۱۱- کم‌توجهی به رعایت شاخص‌های پیشگیری از جرم در طراحی‌های محیطی
W۱۲- انگیزش کارکنان	T۱۲- عدم پای‌بندی به ملاحظات امنیتی در معماری شهری
W۱۳- مهارت کارکنان	T۱۳- کم‌رنگ‌شدن نقش مرزهای جغرافیایی
W۱۴- شفاف‌نبودن راهبردهای اجرایی	T۱۴- ضعف همکاری برخی از نهادهای تأثیرگذار بر امنیت
W۱۵- مطالبه‌گری هدفمند	T۱۵- ضعف همکاری برخی از نهادها و بخش‌های فناوری محور
W۱۶- اشراف به فناوری از سوی مدیران	T۱۶- ملزم‌نبودن سازمان‌ها و نهادهای دولتی به اجرای برنامه‌های پیشگیری از جرم
W۱۷- اطلاع ضعیف از ظرفیت‌های سامانه‌های پلیس	T۱۷- خرده‌فرهنگ‌های معارض
W۱۸- بهره‌برداری ضعیف از داده‌های سامانه‌ها	T۱۸- منفعت‌محوربودن سامانه‌های فناوری برخی از سازمان‌های اصلی در پیشگیری
W۱۹- آموزش‌ها	T۱۹- ارجحیت منافع برخی از سازمان‌ها نسبت به امنیت عمومی و پیشگیری از جرم
W۲۰- تخصص‌گرایی	T۲۰- ضعف قوانین
	T۲۱- هدفمندنبودن طرح‌های زیرساختی فناوری شهرها در حوزه امنیت عمومی

ج. یافته‌های کمی

تحلیل «سوات» نشان می‌دهد که از نظر کارشناسان پلیس، مؤلفه‌های «برخوردراری از راهبردهای پشتیبانی‌کننده» و «داشتن برنامه بلندمدت و تعریف چشم‌انداز» با نمره نهایی ۰/۲۲۶ و ۰/۲۲۲، به‌عنوان مهم‌ترین نقطه‌قوت قرار

دارد. درمورد فرصت‌ها، «اعتماد عمومی به پلیس» با نمره نهایی ۰/۱۹۶، مهم‌ترین فرصت قلمداد می‌شود. درمورد ضعف‌های سازمان پلیس، مؤلفه «مهارت کارکنان» و «اصول تجزیه و تحلیل» با نمره نهایی ۰/۲۲۸ مهم‌ترین نقطه ضعف یا کمبود پلیس در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم است. درمورد تهدیدهای بیرونی، مؤلفه «کم‌توجهی به رعایت شاخص‌های پیشگیری از جرم در طراحی‌های محیطی» و «تنوع بدافزارها» با نمره نهایی ۰/۲۲۰ مهم‌ترین تهدید در راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم است. نتایج این تحلیل در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. تحلیل «سوات» نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید

اولویت	نمره نهایی	رتبه	ضریب اهمیت	میانگین درجه اهمیت از منظر نخبگان (۱-۱۰۰)	بیرونی
					فرصت‌ها (O)
۱	٪۱۹۲	۴	٪۰۴۸	۹۱	O۱ - تنوع سازمان‌های فناوری محور
۲	٪۱۸۴	۴	٪۰۴۶	۸۷	O۲ - به‌روزرودن فناوری اطلاعات
۳	٪۱۷۶	۴	٪۰۴۴	۸۳	O۳ - کثرت افراد متخصص
۷	٪۱۲۶	۳	٪۰۴۲	۷۹	O۴ - امکان تعامل اثربخش با سازمان‌های فناوری محور
۷	٪۱۲۹	۳	٪۰۴۳	۸۱	O۵ - وجود افراد علاقه‌مند به همکاری فناورانه
۴	٪۱۶۰	۴	٪۰۴۰	۷۶	O۶ - مطالبات سازمان‌ها و افراد جامعه
۲	٪۱۸۴	۴	٪۰۴۶	۸۶	O۷ - گرایش مردم به هوشمندسازی پلیس
۲	٪۱۸۸	۴	٪۰۴۷	۸۹	O۸ - دولت الکترونیک
۱	٪۱۹۲	۴	٪۰۴۸	۹۰	O۹ - توسعه دولت هوشمند
۷	٪۱۲۰	۳	٪۰۴۰	۷۵	O۱۰ - آیین‌نامه‌ها و دستور کارهای دولتی و امنیتی
۸	٪۱۱۷	۳	٪۰۳۹	۷۳	O۱۱ - الزام سازمان‌های مربوطه در همکاری برای پیشگیری از جرم
۲	٪۱۸۰	۴	٪۰۴۵	۸۵	O۱۲ - امکان بهره‌برداری از سامانه‌های دولتی و خصوصی
۲	٪۱۸۴	۴	٪۰۴۶	۸۷	O۱۳ - راهبردمحور بودن تمام سازمان‌ها

اولویت	نمره نهایی	رتبه	ضریب اهمیت	میانگین درجه اهمیت از منظر نخبگان (۱۰۰-۱)	بیرونی
۷	٪۱۲۶	۳	٪۰۴۲	۷۹	۰۱۴- مولفه‌های موجود و تأثیرگذار محیطی در تحلیل داده‌ها
۲	٪۱۸۸	۴	٪۰۴۷	۸۸	۰۱۵- حمایت افکار عمومی جامعه از برنامه‌های آینده پلیس
۱	٪۱۹۶	۴	٪۰۴۹	۹۲	۰۱۶- اعتماد عمومی به پلیس
۲	٪۱۸۸	۴	٪۰۴۷	۸۹	۰۱۷- حمایت نخبگان حوزه پیشگیری از جرم
۲	٪۱۸۴	۴	٪۰۴۶	۸۷	۰۱۸- ظرفیت‌های مناسب فرهنگی
۷	٪۱۲۹	۳	٪۰۴۳	۸۱	۰۱۹- مشارکت اجتماعی در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری پلیس
۶	٪۱۳۸	۳	٪۰۴۶	۸۷	۰۲۰- به‌روزر بودن یافته‌های نوین علمی
۲	٪۱۸۴	۴	٪۰۴۶	۸۶	۰۲۱- ظرفیت رسانه‌های جمعی
۵	٪۱۴۴	۳	٪۰۴۸	۸۹	۰۲۲- ظرفیت‌های فناوری بخش خصوصی
	۳/۶۰۹		۱	۱۸۶۰	جمع کل
					تهدیدها (T)
۲	٪۲۱۶	۴	٪۰۵۴	۸۹	T1- رخنه و نفوذ در داده‌ها و سامانه‌ها
۶	٪۱۵۳	۳	٪۰۵۱	۸۴	T2- سرقت اطلاعات
۱	٪۲۲۰	۴	٪۰۵۵	۹۰	T3- تنوع بدافزارها
۹	٪۱۲۹	۳	٪۰۴۳	۷۱	T4- جابه‌جایی اطلاعات
۹	٪۱۲۶	۳	٪۰۴۲	۶۹	T5- نگهداری اطلاعات
۹	٪۱۳۳	۳	٪۰۴۱	۶۸	T6- حذف زنجیره اطلاعات
۲	٪۲۱۶	۴	٪۰۵۴	۸۹	T7- دسترسی به اطلاعات سازمانی
۲	٪۲۱۲	۴	٪۰۵۳	۸۷	T8- دسترسی به اطلاعات افراد
۳	٪۲۰۴	۴	٪۰۵۱	۸۴	T9- حقوق شهروندی
۲	٪۲۱۲	۴	٪۰۵۳	۸۷	T10- حریم خصوصی افراد
۱	٪۲۲۰	۴	٪۰۵۵	۹۱	T11- کم‌توجهی به رعایت شاخص‌های پیشگیری از جرم در طراحی‌های محیطی
۵	٪۱۶۵	۳	٪۰۵۵	۹۰	T12- عدم پای بندی به ملاحظات امنیتی در معماری شهری

اولویت	نمره نهایی	رتبه	ضرب اهمیت	میانگین درجه اهمیت از منظر نخبگان (۱-۱۰۰)	بیرونی
۹	٪۱۲۳	۳	٪۰۴۱	۶۸	T۱۳-کم‌رنگ‌شدن نقش مرزهای جغرافیایی
۹	٪۱۲۹	۳	٪۰۴۳	۷۱	T۱۴-ضعف همکاری برخی از نهادهای تأثیرگذار بر امنیت
۷	٪۱۴۱	۳	٪۰۴۷	۷۸	T۱۵-ضعف همکاری برخی از نهادهای و بخش‌های فناوری محور
۲	٪۲۱۶	۴	٪۰۵۴	۸۹	T۱۶-ملزم نبودن سازمان‌ها و نهادهای دولتی به اجرای برنامه‌های پیشگیری از جرم
۸	٪۱۳۸	۳	٪۰۴۶	۷۵	T۱۷-خرده‌فرهنگ‌های معارض
۴	٪۱۹۶	۴	٪۰۴۹	۸۰	T۱۸-منفعت محور بودن سامانه‌های فناوری برخی از سازمان‌های اصلی در پیشگیری
۳	٪۲۰۰	۴	٪۰۵۰	۸۳	T۱۹-ارجحیت منافع برخی از سازمان‌ها نسبت به امنیت عمومی و پیشگیری از جرم
۶	٪۱۵۰	۳	٪۰۵۰	۸۲	T۲۰-ضعف قوانین
۲	٪۲۱۶	۴	٪۰۵۴	۸۸	T۲۱-هدم‌نشدن طرح‌های زیرساختی فناوری شهرها در حوزه امنیت عمومی
	۳/۷۰۵	۱		۱۶۲۹	جمع کل
					درونی
					قوت‌ها (S)
۶	٪۱۷۱	۳	٪۰۵۷	۹۰	S۱-اهداف راهبرد کلان انتظامی کشور
۴	٪۱۹۲	۴	٪۰۴۸	۷۶	S۲-انگیزه قوی مدیران برای استقرار و توسعه
۶	٪۱۷۱	۳	٪۰۵۷	۸۹	S۳-کثرت سامانه‌های انتظامی
۶	٪۱۷۷	۳	٪۰۵۹	۹۳	S۴-تراکم عظیم داده‌های جرمی
۲	٪۲۲۵	۴	٪۰۵۵	۸۶	S۵-به‌روزر بودن تجهیزات الکترونیکی پلیس
۶	٪۱۷۱	۳	٪۰۵۷	۸۹	S۶-تفکر راهبردی مدیران ارشد انتظامی
۶	٪۱۷۲	۴	٪۰۴۳	۶۷	S۷-وجود کارکنان و کارشناسان خیره
۷	٪۱۶۲	۳	٪۰۵۴	۸۴	S۸-زیرساخت‌های فناوری روز
۲	٪۲۲۴	۴	٪۰۵۶	۸۸	S۹-تفکر آینده‌نگری در مدیران ارشد
۱	٪۲۳۲	۴	٪۰۵۸	۹۱	S۱۰-داشتن برنامه بلندمدت و تعریف چشم‌انداز

اولویت	نمره نهایی	رتبه	ضریب اهمیت	میانگین درجه اهمیت از منظر نخبگان (۱-۱۰۰)	بیرونی
۳	٪۲۱۲	۴	٪۰۵۳	۸۳	S۱۱- پیشرو در به کارگیری فناوری اطلاعات
۱	٪۲۳۶	۴	٪۰۵۹	۹۲	S۱۲- برخورداری از راهبردهای پشتیبانی کننده
۷	٪۱۶۸	۳	٪۰۵۶	۸۷	S۱۳- دانش محوری پلیس با نگاه به آینده
۸	٪۱۳۲	۳	٪۰۴۴	۶۹	S۱۴- فرهنگ آینده پژوهی در سطوح مدیران
۹	٪۱۲۳	۳	٪۰۴۱	۶۵	S۱۵- توسعه مدیریت مشارکتی و خلاق
۳	٪۲۰۰	۴	٪۰۵۰	۷۸	S۱۶- برخورداری پلیس از هوش و دانش سازمانی
۵	٪۱۸۴	۴	٪۰۴۶	۷۲	S۱۷- توسعه و علاقه مندی به اقدام های پیش واکنشی
۵	٪۱۸۷	۴	٪۰۴۷	۷۴	S۱۸- توسعه رویکرد تعاملی با محیط سازمان
۳	٪۲۰۰	۴	٪۰۵۰	۷۹	S۱۹- آیین نامه ها و دستور کارهای سازمانی
	۳/۵۳۰		۱	۱۵۵۲	جمع کل
					ضعفها (کمبودها) (W)
۷	٪۱۵۹	۳	٪۰۵۳	۸۳	W۱- کارکنان حرفه ای در فناوری اطلاعات
۴	٪۱۸۸	۴	٪۰۴۷	۷۴	W۲- مغز افزارها
۹	٪۱۳۲	۳	٪۰۴۴	۶۹	W۳- نرم افزارها
۷	٪۱۵۰	۳	٪۰۵۰	۷۸	W۴- برنامه های کاربردی
۶	٪۱۶۴	۴	٪۰۴۱	۶۵	W۵- مدیریت فناوری اطلاعات
۹	٪۱۳۲	۳	٪۰۴۴	۶۹	W۶- تجهیزات و سخت افزارها
۱	٪۲۲۸	۴	٪۰۵۷	۸۹	W۷- اصول تجزیه و تحلیل
۸	٪۱۴۱	۳	٪۰۴۷	۷۴	W۸- آینده نگاری
۲	٪۲۱۶	۴	٪۰۵۴	۸۵	W۹- ترسیم الگوی مجرمانه
۳	٪۲۰۴	۴	٪۰۵۱	۸۱	W۱۰- آینده پژوهی
۷	٪۱۵۳	۳	٪۰۵۱	۷۹	W۱۱- تعامل با سازمان های فناوری اطلاعات
۵	٪۱۷۴	۳	٪۰۵۸	۹۲	W۱۲- انگیزش کارکنان
۱	٪۲۲۸	۴	٪۰۵۷	۸۹	W۱۳- مهارت کارکنان
۴	٪۱۸۴	۴	٪۰۴۶	۷۳	W۱۴- شفاف نبودن راهبردهای اجرایی
۵	٪۱۷۲	۴	٪۰۴۳	۶۸	W۱۵- مطالبه گری هدفمند

اولویت	نمره نهایی	رتبه	ضرب اهمیت	میانگین درجه اهمیت از منظر نخبگان (۱-۱۰۰)	بیرونی
۷	٪۱۴۴	۳	٪۰۴۸	۷۵	W۱۶ - اشراف به فناوری از سوی مدیران اجرایی و میانی
۶	٪۱۶۰	۴	٪۰۴۰	۶۳	W۱۷ - اطلاع ضعیف از ظرفیت های سامانه های پلیس
۳	٪۲۰۸	۴	٪۰۵۲	۸۲	W۱۸ - بهره برداری ضعیف از داده های سامانه ها
۱	٪۲۲۵	۴	٪۰۵۵	۸۷	W۱۹ - آموزش ها
۲	٪۲۱۶	۳	٪۰۵۴	۸۵	W۲۰ - تخصص گرایی
	۳/۵۷۸		۱	۱۵۶۰	جمع کل

اولویت بندی نهایی: با توجه به نتایج به دست آمده از جدول تحلیل «سوات» و بررسی دقیق میزان اهمیت شاخص ها، جدول ۶ تشکیل شد که بیانگر ۷ اولویت مهم و رتبه بندی شاخص ها از دیدگاه گروه مشارکت کننده و بیانگر دیدگاه های مشترک آنهاست.

جدول ۶. اولویت بندی مهم ترین عوامل مؤثر در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم

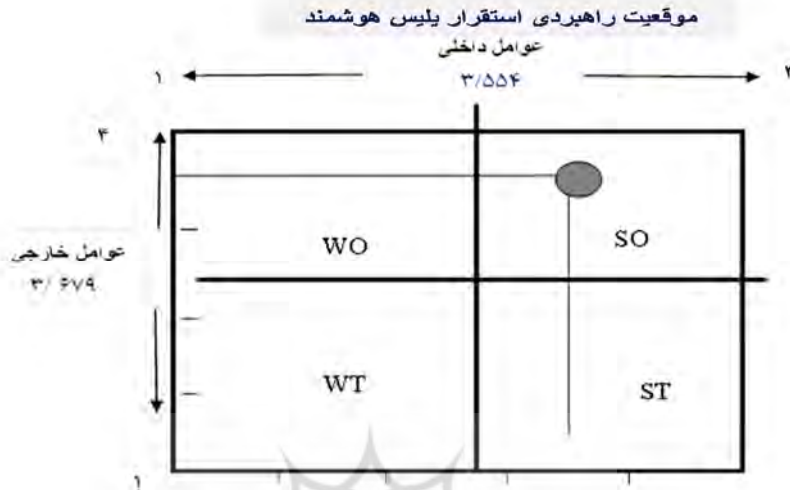
اولویت بندی تهدیدها (T)	اولویت بندی فرصت ها (O)	اولویت بندی نقاط ضعف (W)	اولویت بندی نقاط قوت (S)
کم توجهی به رعایت شاخص های پیشگیری از جرم در طراحی های محیطی	اعتماد عمومی به پلیس	آموزش ها	برخورداری از راهبردهای پشتیبانی کننده
تنوع بدافزارها	تنوع سازمان های فناور محور	مهارت کارکنان	داشتن برنامه بلندمدت و تعریف چشم انداز
رخنه و نفوذ در داده ها و سامانه ها ملزم نبودن سازمان ها و نهادهای دولتی به برنامه های پیشگیری از	توسعه دولت هوشمند	اصول تجزیه و تحلیل	تفکر آینده نگری در مدیران ارشد

اولویت بندی نقاط قوت (S)	اولویت بندی نقاط ضعف (W)	اولویت بندی فرصت‌ها (O)	اولویت بندی تهدیدها (T)
۴	۴	۴	جرم
به‌روزر بودن تجهیزات الکترونیکی پلیس	تخصص‌گرایی	حمایت نخبان حوزه پیشگیری از جرم	هدم‌نشدن بودن طرح‌های زیرساختی فناوری شهرها در حوزه امنیت عمومی
۵	۵	۵	دسترسی به اطلاعات سازمانی
آیین‌نامه‌ها و دستور کارهای سازمانی	ترسیم الگوی مجرمانه	دولت الکترونیک	دسترسی به اطلاعات سازمانی
۶	۶	۶	حریم خصوصی افراد
برخورداری پلیس از هوش و دانش سازمانی	بهره‌برداری ضعیف از داده‌های سامانه‌ها	حمایت افکار عمومی جامعه از برنامه‌های آینده پلیس	حریم خصوصی افراد
۷	۷	۷	دسترسی به اطلاعات افراد
پیشرو در به‌کارگیری فناوری اطلاعات	آینده‌پژوهی	گرایش مردم به هوشمندسازی پلیس	دسترسی به اطلاعات افراد

مطابق جدول ۶، «برخورداری از راهبردهای پشتیبانی‌کننده» و «داشتن برنامه بلندمدت و تعریف چشم‌انداز» در اولویت اول و دوم نقاط قوت و «پیشرو در به‌کارگیری فناوری اطلاعات» در اولویت هفتم قرار دارند و تمام شاخص‌ها با فاصله وزنی کمی از همدیگر جای گرفته‌اند. این موضوع نشان از آن دارد که تمام شاخص‌ها، فارغ از اولویت‌بندی آنها، در تحقق هدف‌های پلیس مؤثر بوده و باید تقویت شوند. در بررسی نقاط ضعف، «آموزش‌ها» و «مهارت کارکنان» در اولویت اول و دوم قرار دارند.

بررسی مؤلفه‌های بیرونی شامل فرصت‌ها و تهدیدها حاکی از این است که «اعتماد عمومی به پلیس» و «تنوع سازمان‌های فناورمحور»، از نظر پاسخ‌دهندگان در اولویت اول و دوم فرصت‌ها قرار گرفته‌اند و در مؤلفه تهدیدها، «کم‌توجهی به رعایت شاخص‌های پیشگیری از جرم در طراحی‌های محیطی» و «تنوع بدافزارها» در اولویت بعدی هستند. با ملاحظه نمودار ۱ و محاسبه میانگین نمره نهایی عوامل خارجی - یعنی فرصت‌ها و تهدیدها - نمره ۳/۶۷۹ به‌دست آمد که برای عوامل داخلی ۳/۵۵۴ محاسبه شد و هردو نمره،

بالتر از نصف میانگین رتبه‌ای است و نقطه تلاقی در ربع اول جدول - یعنی منطقه SO - قرار می‌گیرد. در نمودار ۱ این موقعیت نشان داده شده‌است.

نمودار ۱. موقعیت راهبردی استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم

بنابراین، با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از «سوات» راهبردهای چهارگانه با تمرکز بر راهبرد تهاجمی در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم به شرح زیر ارائه می‌شود.

۱- راهبردهای بخشی مربوط به ناحیه تهاجمی (SO): راهبردهای تهاجمی استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم که مبتنی بر بهره‌گیری حداکثری از فرصت‌های محیطی و با اتکا بر نقاط قوت درونی است، عبارتند از:

- اعتمادسازی و افزایش اعتماد عمومی به پلیس با استفاده از تفکر آینده‌نگری مدیران و فرماندهان پلیس؛
- ایجاد یکپارچگی فناوری پلیس با فناوری سازمان‌های پیشرو در حوزه فناوری در بستر هوش و دانش سازمانی پلیس؛
- هم‌سویی و یکپارچگی با برنامه‌های دولت هوشمند با بهره‌گیری از فناوری‌های اطلاعات سازمان پلیس؛

- جلب حمایت نخبگان جامعه در بستر گرایش مردم به هوشمندسازی پلیس بآبیره‌گیری از راهبردهای پشتیبانی‌کننده، آیین‌نامه‌ها و دستورکارهای سازمانی پلیس.
- ۲- راهبردهای ناحیه محافظه‌کارانه (ST): راهبردهای ناحیه تنوع می‌کوشد تا با استفاده از نقاط قوت درونی، تهدیدهای بیرونی را خنثی سازد. راهبردهای ناحیه تنوع در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم عبارتند از:
 - بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در پیشگیری و خنثی‌سازی تهدیدها، رخنه و نفوذ در داده‌ها و سامانه‌ها و کاهش اثر ملزم‌نبودن سازمان‌ها و نهادهای دولتی به برنامه‌های پیشگیری از جرم؛
 - تقویت و بهینه‌سازی هوش و دانش سازمانی پلیس در استفاده حداکثری از فناوری شهرها در تأمین امنیت عمومی؛
 - به‌روزرسانی دستورکارهای سازمانی برای رفع و کاهش تهدیدهای حریم خصوصی و دسترسی به اطلاعات افراد.
- ۳- راهبردهای ناحیه بازنگری (WO): راهبردهای بازنگری در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم که مبتنی بر بهره‌گیری از فرصت‌های بیرونی و رفع نقاط ضعف درونی است، عبارتند از:
 - تمرکز بر بهره‌گیری حداکثری از دانش و مهارت فناوری‌های سازمان‌های فناور محور برای تقویت تخصص و مهارت کارکنان پلیس در بهره‌برداری حداکثری از سامانه‌های اطلاعاتی پلیس؛
 - استفاده حداکثری از نخبگان جامعه، مراکز دانش‌بنیان برای تقویت دانش تحلیل و آینده‌نگاری کارکنان پلیس.
- ۴- راهبردهای تدافعی (WT): هدف در این راهبرد، به‌حد اقل رساندن زیان‌های ناشی از ضعف و تهدید است. قرارگیری سازمان در این وضعیت، مناسب نبوده و به‌نوعی، در مرحله شکست و مخاطره است. راهبردهای ناحیه تدافعی در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم عبارتند از:

- به‌روزرسانی برنامه‌های آموزشی و مهارت‌محوری کارکنان پلیس با استفاده از فناوری‌های روز برای تقویت دانش و مهارت کارکنان در پیشگیری از سرقت داده‌ها، تحلیل و ترسیم الگوی جرم در بستر فناوری؛
- تخصص‌گرایی در پلیس و تقویت دانش فنی کارکنان در استفاده بهینه از شاخص‌های طراحی محیطی، زیرساخت‌های فناوری محیطی در چارچوب قوانین حمایتی برای پیشگیری از جرم.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف ارائه راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم انجام پذیرفت و نتایج نشان داد که هرچند استفاده از فناوری‌های پلیس هوشمند می‌تواند نقش مهمی را در پیشگیری از جرم ایفا کند، اما شرایط سیاسی و اجتماعی حاکم بر جامعه و عواملی مانند بحث آزادی‌های فردی و حقوق بشر موجب می‌شود که پلیس در بهره‌گیری از فناوری‌های هوشمند با رعایت ملاحظات زیادی عمل نماید؛ از سوی دیگر، عوامل اقتصادی مانند هزینه‌های بالای استقرار پلیس هوشمند نیز چالش‌ها و محدودیت‌هایی را برای پلیس ایجاد می‌کند. با این وجود، پیشرفت‌های فناوری، زمینه‌های جدیدی را برای توسعه پلیس هوشمند فراهم نموده‌است و مشارکت کارکنان به‌ویژه مدیران اجرایی، میانی و ارشد پلیس به‌عنوان یکی از عوامل کلیدی، مسیر استقرار پلیس هوشمند را تسهیل نموده‌است؛ بنابراین، با سرمایه‌گذاری در زمینه‌های مختلف از جمله زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، آموزش کارکنان پلیس و توسعه نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای هوشمند می‌توان سرعت بهره‌گیری از فناوری‌هایی مانند هوش مصنوعی، یادگیری ماشین، اینترنت اشیا و تحلیل داده‌ها را در سازمان پلیس توسعه داد. در واقع، این فناوری‌ها می‌توانند به سازمان‌های پلیسی کمک کنند تا در زمینه‌های مختلف از جمله پیشگیری از جرم، تحقیقات جنایی و مدیریت منابع انسانی، عملکرد بهتری داشته باشند.

طبق نتایج، توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات از قبیل شبکه‌های ارتباطی، مرکز داده‌ها و سیستم‌های ذخیره‌سازی اطلاعات، امکان جمع‌آوری،

ذخیره و پردازش داده‌های عظیم را برای پیشگیری از جرم فراهم می‌کند و استقرار پلیس هوشمند می‌تواند زمینه افزایش سرعت و دقت در جمع‌آوری، پردازش و تحلیل اطلاعات برای پیشگیری از جرم را تسهیل کند. همچنین، پلیس هوشمند موجبات بهبود تصمیم‌گیری، کاهش هزینه‌ها و تمرکز بر مدیریت پیشگیری از جرم را فراهم می‌سازد؛ براین اساس، برای تحقق چنین امری باید فرهنگ سازمانی، سیستم‌های مدیریتی و توانایی‌های فنی کارکنان را بهبود بخشید و با تعاملات بین‌سازمانی، حمایت‌های اجتماعی، مالی، اقتصادی، سیاسی و نیز اعتماد عمومی به پلیس و آمادگی‌های سازمانی را برای استقرار راهبردهای پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم هموار نمود.

طبق نتایج این پژوهش، پلیس با وجود مواجهه با ضعف‌ها و تهدیدهای محیطی، دارای نقاط قوت و فرصت‌هایی است که موجب سرعت بخشیدن به برنامه‌ها در وضعیت راهبرد تهاجمی می‌شود؛ بنابراین، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که در حال حاضر، با وجود کاستی‌ها و محدودیت‌ها، فقط با اتکا به نقاط قوت و برخی از فرصت‌های محیطی، می‌توان با جدیت بحث استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرایم را دنبال کرد.

نتایج این پژوهش با یافته‌های درویشی (۱۴۰۲) و (۱۳۹۹) و یافته‌های مفخمی و داودی‌دهاقانی (۱۴۰۲) در حوزه هوشمندسازی پلیس در بستر فناوری و ارتقای امنیت اجتماعی و پیشگیری از جرم هماهنگ و هم‌سو است. یافته‌های این مطالعه با نتایج تحقیق خراسانی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۹) در حوزه تقویت زیرساخت‌های پلیس هوشمند و امنیت عمومی و نیز با نتایج پژوهش کریمی‌خوزانی و چاپلقیان در حوزه پلیس هوشمند و توسعه خدمات پلیسی هماهنگ است. همچنین، نتایج این مطالعه با یافته‌های نوریان‌تو و همکاران (۲۰۲۴) پیرامون به‌کارگیری کلان‌داده‌ها در هوشمندی و نوآوری سازمانی و نیز با نتایج پژوهش روسو و همکاران (۲۰۲۴) در رابطه با وابستگی سازمانی به فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌عنوان یکی از ابعاد هوشمندسازی سازمان و با نتایج پژوهش‌های یو پادوی و همکاران (۲۰۲۲)، ال. شمسی و داویس (۲۰۲۲)

و اکابری (۲۰۲۰) در رابطه با پیامدهای پلیس هوشمند در کاهش جرایم اجتماعی، کاهش تصادفات و پیش‌بینی جرایم هماهنگ و هم‌سو است.

پیشنهاد‌های کاربردی

باتوجه به ارائه راهبردهای چهارگانه استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم، راهکارهای اجرایی متناسب برای تحقق هریک از راهبردها به شرح زیر پیشنهاد می‌شود:

۱- برنامه‌های اجرایی برای تحقق راهبرد تهاجمی

- راه‌اندازی قرارگاه استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم و تشکیل گروه‌های تخصصی با برنامه‌های قابل سنجش و اهداف کمی و اجرای مستمر در قالب برنامه عملیاتی سالیانه و پنج‌ساله با نتایج مشخص در پلیس پیشگیری ناجا و بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های سازمانی و فراسازمانی؛
- راه‌اندازی کمیته استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم در ذیل قرارگاه مرکزی در استان‌ها و تشکیل گروه‌های تخصصی با برنامه‌های قابل سنجش و اهداف کمی و اجرای مستمر در قالب برنامه عملیاتی سالیانه و پنج‌ساله با نتایج مشخص و با بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های سازمانی و فراسازمانی؛
- شناسایی کارکنان مستعد در حوزه فناوری اطلاعات و اشراف به الگوهای جرمی و تربیت و آموزش تخصصی آنها در قالب دوره‌های ویژه و به‌کارگیری در قرارگاه و کمیته‌های استانی؛
- بررسی و انتخاب یک استان ویژه به‌عنوان پایلوت جهت استقرار کامل پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم و ارائه نتایج مثبت آن برای جلب مشارکت‌های سایر سازمان‌های دولتی و خصوصی؛
- تعامل و همکاری فاعلی و فراجا و پلیس پیشگیری در ارائه برنامه‌های کاربردی به‌منظور استفاده بهینه از داده‌های سامانه‌های پلیس

پیشگیری در تجزیه و تحلیل جرایم با هدف منتج شدن به پیش بینی الگوی جرایم و برنامه های پیشگیرانه؛

- توسعه زیرساخت های فناوری اطلاعات و افزایش کمی و کیفی تجهیزات رایانه ای متناسب با نیاز بخش های مختلف پلیس پیشگیری فراجا در تمام سطوح سازمانی به ویژه سطوح اجرایی؛
- توجه جدی به اجرای راهبردهای استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم در سطوح اجرایی پلیس پیشگیری و ارتقای دانش راهبردی مدیران اجرایی برای استفاده بهینه آنان از ظرفیت های سازمانی و محیطی؛
- ایجاد سازوکارها و بسترهای مناسب برای استفاده از متخصصین بخش های خصوصی جامعه در راستای هم افزایی برنامه های استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم؛
- ایجاد بسترها و سازوکارهای قانونی برای الزام همه سازمان های دولتی و خصوصی به همکاری با پلیس در زمینه بهره برداری از سامانه های موجود دیجیتال، دوربین ها و مانند آن در تجزیه و تحلیل جرایم؛
- بهره گیری مناسب از ظرفیت های رسانه ای و فرهنگی کشور برای نهادینه سازی احساس مسئولیت و تعامل همه دستگاه های دولتی با پلیس در استقرار پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم؛

۲- برنامه های اجرایی برای تحقق راهبردهای محافظه کارانه

- توسعه برنامه های پیش واکنشی در شناسایی و اقدام پیش دستانه نسبت به تهدیدهای محیطی در حوزه های سرقت اطلاعات، رخنه، نفوذ، حفظ و تأمین امنیت زنجیره اطلاعات در فرآیند برنامه های اجرایی پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم؛
- توسعه عملی مدیریت مشارکتی و خلاق همراه با ارتقای تفکر راهبردی تمام مدیران سطوح عالی و اجرایی در تعامل و جلب مشارکت جدی نهادهای مسئول در طراحی و مدیریت شهری

نسبت به رعایت شاخص‌های پیشگیری از جرم در تمام برنامه‌های طراحی محیطی شهری؛

- بهره‌گیری مناسب و استفاده بهینه از دانش علمی و تجربی دانش پیشگیری سازمانی برای مطالبه هدفمند با رویکرد ایجابی و اقماعی برای پای‌بندسازی نهادهای شهری به رعایت ملاحظات امنیتی در معماری شهری؛
- بهره‌گیری از جایگاه و مسئولیت‌های حقوقی سازمانی و استفاده از دانش سازمانی برای اقماع نهادهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در راستای همکاری با پلیس در زمینه بهره‌برداری از سامانه‌های موجود دیجیتال، دوربین‌ها و مانند آن در شهرستان‌ها.

۳- برنامه‌های اجرایی برای تحقق راهبردهای بازنگری

- طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی مهارت‌محور و دانش‌محور برای کارشناسان و مدیران اجرایی حوزه بهره‌بردار از سامانه‌های پلیس پیشگیری فراجا برای استفاده مناسب از داده‌ها در شناسایی و پیش‌بینی الگوی جرم در آینده با استفاده از متخصصین سازمانی و فراسازمانی؛
- بهره‌گیری مناسب از توان دانشی و مهارتی متخصصین خارج از فراجا به‌ویژه سازمان‌های امنیتی و نظامی برای آموزش و مهارت‌افزایی بهره‌برداران حوزه فناوری و سامانه‌های پیشگیری در راستای افزایش توان تجزیه و تحلیل جرم بر پایه داده‌ها و پیش‌بینی الگوی جرم در آینده؛
- استفاده مناسب از سازمان‌های فناورمحور بر پایه تعامل دوسویه برای تقویت زیرساخت‌ها، نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی به‌منظور تقویت مغزافزارها، گروه‌ها و کاربران حوزه بهره‌بردار سامانه‌های پلیس پیشگیری؛

- استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جامعه و ظرفیت‌های دانشی و مهارتی محیط اجتماعی برای ایجاد انگیزه و روحیه کاربران سامانه‌های پلیس پیشگیری.

۴- برنامه‌های اجرایی برای تحقق راهبردهای تدافعی

- بهره‌گیری از به‌روزترین تجهیزات برای تأمین امنیت داده‌ها در فرآیند اقدامات پلیس هوشمند به‌منظور رفع دغدغه نفوذ و سرقت داده‌ها در سطح سازمان و فراجا؛
- رعایت ملاحظات عدم دسترسی غیرمجاز، حقوق شهروندی و حریم خصوصی افراد جامعه در فرآیند برنامه‌های اجرایی پلیس هوشمند در پیشگیری از جرم؛
- شناسایی خلأ مقررات و قوانین حمایتی لازم برای استقرار پلیس هوشمند و برنامه‌ریزی دقیق و کاربردی برای پیگیری از طریق مراجع ذی‌صلاح؛
- تلاش برنامه‌ریزی‌شده در تمام سطوح مدیریتی برای مجاب‌نمودن مدیران سازمان‌ها برای رعایت ملاحظات ایمنی، امنیت و پیشگیری از جرم در تمام طرح‌های زیرساختی فناورانه در سطح شهرها.

تشکر و قدردانی

پژوهشگر بر خود لازم می‌داند که از مرکز مطالعات راهبردی فراجا به عنوان حامی مالی این پژوهش و نیز از تمامی اساتید و خبرگان دانشگاهی و مدیران اجرایی پلیس پیشگیری که در انجام این مطالعه کمک و باری نموده‌اند، تقدیر و تشکر به عمل آورد.

فهرست منابع

- امام خامنه‌ای، سید علی. (۱۳۸۸). بیانات در دیدار فرمانده و پرسنل نیروی هوای ارتش جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۸/۱۱/۱۹).
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=8845>
- امام خامنه‌ای، سید علی. (۱۳۹۲). بیانات درباره دولت‌های نهم و دهم، نقاط ضعف و قوت این دولت‌ها (۱۳۹۲/۰۱/۰۱).
<https://farsi.khamenei.ir/keyword-print?id=1851>
- امام خامنه‌ای، سید علی. (۱۳۶۹). بیانات بعد از بازدید ستاد کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران (۱۳۶۹/۸/۲۹).
<https://farsi.khamenei.ir/newspart-index?id=11062&nt=2&year=1368>
- خراسانی‌نژاد، علی اصغر؛ حافظ رضازاده، معصومه؛ و کریمیان بستانی، مریم. (۱۳۹۹). تحلیل جایگاه امکانات و زیرساخت‌های پلیس هوشمند در ارتقاء امنیت شهری (مورد مطالعه: شهر سمنان)، پژوهشنامه جغرافیای انتظامی، ۸ (۳۰)، ۱۱۹-۱۴۴.
http://pogra.jrl.police.ir/article_94563_346e4edece9a02a9a009a022da0b1018.pdf
- درویشی، صیاد. (۱۴۰۲). تأثیر شهر هوشمند بر ارتقای احساس امنیت با متغیر میانجی سرمایه اجتماعی. نشریه علمی مطالعات راهبردی ناجا، ۸ (۲)، ۹۵-۱۳۰.
 doi: ۲۰,۱۰۰۱,۱,۲۵۳۸۱۹۴۶./ssj.۲۰۲۳,۱۰۱۶۲۵
- درویشی، صیاد. (۱۳۹۹). تأثیر کیفیت خدمات پلیس هوشمند بر مشارکت شهروندان در پیشگیری از توزیع مواد مخدر، فصلنامه مدیریت سرمایه اجتماعی، ۷ (۴)، ۵۰۷-۵۳۴.
https://jscm.ut.ac.ir/article_79086_72c913f6d0733269ddb7206058fea2d5.pdf
- کریمی خوزانی، علی و چاپلیان، غلام. (۱۳۹۳). تبیین و بررسی ویژگی‌ها، روش اجرا و دلایل شکل‌گیری پلیس هوشمند به‌عنوان پارادایم جدید خدمات پلیسی، نشریه توسعه سازمانی پلیس، ۱۱ (۱)، ۱۳۷-۱۵۸.
http://pod.jrl.police.ir/article_9301_5adf5acca9616ea6512ef8cb4fe4f1b3.pdf
- میرخلیلی، سید محمود (۱۳۸۵). پیشگیری از بزهکاری با نگاهی به سیاست جنایی اسلام [آپایان نامه دکتری]. دانشکده حقوق دانشگاه تهران.
- مفخمی شهرستانی، حسن و داوودی دهقانی، ابراهیم. (۱۴۰۲). شناسایی روندهای فناورانه مدیریت پیشگیری از جرم. نشریه علمی مطالعات راهبردی ناجا، ۸ (۱)، ۱۸۷-۲۱۰.
 doi: ۲۰,۱۰۰۱,۱,۲۵۳۸۱۹۴۶./ssj.۲۰۲۳,۱۰۰۹۸۳
- Abhay, D. A., Akash, S., Ashwin, K., Shenoy, A. G., & Auradkar, P. K. (2023, May). Smart Policing: Using Geospatial Crime Data to Plan Patrol Routes. In

- 2023 4th International Conference for Emerging Technology (INCET) (pp. 1-7). IEEE.
- <https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/10170289>
- Al Shamsi, A. S., & Davies, A. (2022). Smart policing: Abu Dhabi police AI/GPS-based initiative to reduce heavy vehicle driver violations. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 16(2), 260-269.
 - <https://academic.oup.com/policing/article/16/2/260/6563060>
 - Akabari, V. A. (2020). Smart Campus Police a smart application to provide predictive police service to the Sac State community.
 - Anshari, M., & Ariff Lim, S. (2017). E-government with big data enabled through smartphone for public services: Possibilities and challenges. *International Journal of Public Administration*, 40(13), 1143–1158.
 - <https://doi.org/10.1080/01900692.2016.1242619>
 - Castanedo, F. (2013). A review of data fusion techniques. *The scientific world journal*, 2013.
 - Cvijikj, I. P., Kadar, C., Ivan, B., & Te, Y. F. (2015). Towards a crowdsourcing approach for crime prevention. In *Adjunct Proceedings of the 2015 ACM International Joint Conference on Pervasive and Ubiquitous Computing and Proceedings of the 2015 ACM International Symposium on Wearable Computers* (pp. 1367-1372).
 - <https://dl.acm.org/doi/abs/10.1145/2800835.2800971>
 - Gomes, J. V., & Romão, M. J. B. (2025). Defining Business Objectives Supported by Organizational Maturity and Benefits Management. In *Encyclopedia of Information Science and Technology*, Sixth Edition (pp. 1-19). IGI Global.
 - <https://www.igi-global.com/chapter/defining-management/317746>
 - Gosnell, C. (2019). The General Data Protection Regulation: American Compliance Overview and the Future of the American Business. *J. Bus. & Tech. L.*, 15, 165.
 - <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/jobtela15&div=8&id>
 - Jaladriyanta, S. (2020). Polri Menuju Smart Police. *Jurnal Ilmu Kepolisian*, 14(2), 12.
 - <http://jurnalptik.id/index.php/JIK/article/view/254>
 - Kim, S. W., & Jung, Y. J. (2018). Prevention of Women's Crime Using Autonomous car & Drones of Smart Police Efficient Multicasting Environment. *Journal of the Korea Institute of Information and Communication Engineering*, 22(10), 1294-1299.
 - <https://koreascience.kr/article/JAKO201835372300790.page>
 - Meher, J. R., Nayak, L., Mishra, R. K., & Patel, G. (2024). Impact of organizational learning culture on organizational effectiveness: a serial mediation analysis with knowledge sharing and employee competencies. *VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems*, 54(2), 324-338.
 - <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/VJIKMS-10-2021-0230/full/html>
 - Miles, Ian and Michael Keenan. (2003). *Organising a Technology Foresight Exercise*, Technology Foresight for Organizers, Ankara, Turkey.
 - http://journal.iams.ir/article_42_818232207fdff4f2483bbaff7e39db79.pdf

- Nuryanto, U., Basrowi, B., & Quraysin, I. (2024). Big data and IoT adoption in shaping organizational citizenship behavior: The role of innovation organizational predictor in the chemical manufacturing industry. *International Journal of Data and Network Science*, 8(1), 225-268.
<http://growingscience.com/beta/ijds/6480>
- Osei-Kojo, A. (2017). E-government and public service quality in Ghana. *Journal of Public Affairs*, 17(3), 1–8.
<https://doi.org/10.1002/pa.1620>.
- Richardson, R., Schultz, J. M., & Crawford, K. (2019). Dirty data, bad predictions: How civil rights violations impact police data, predictive policing systems, and justice. *NYUL Rev. Online*, 94, 15.
<https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/nyulro94&div>
- Russo, N., Reis, L., Silveira, C., & Mamede, H. S. (2024). Towards a Comprehensive Framework for the Multidisciplinary Evaluation of Organizational Maturity on Business Continuity Program Management: A Systematic Literature Review. *Information Security Journal: A Global Perspective*, 33(1), 54-72.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/19393555.2023.2195577>
- Shapiro, A. (2017). Reform predictive policing. *Nature*, 541(7638), 458-460.
<https://www.nature.com/articles/541458a>
- Shin, D. H. (2017). Conceptualizing and measuring quality of experience of the internet of things: Exploring how quality is perceived by users. *Information and Management*, 54(8), 998–1011.
<https://doi.org/10.1016/j.im.2017.02.006>
- Upadhyay, R. K., Chauhan, R. K. S., & Yadav, R. S. (2022). Smart Policing of Madhy Pradesh Dial-100 (Special reference to Sagar District). *International Journal of Social Science and Human Research*, 432.
<https://www.researchgate.net/profile/Lukman>
- Ullah, M., & Alaya Cheikh, F. (2018). A directed sparse graphical model for multi-target tracking. In *Proceedings of the IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition Workshops* (pp. 1816-1823).
https://openaccess.thecvf.com/content_cvpr_2018_workshops/w34/html
- Ullah, M., Cheikh, F. A., & Imran, A. S. (2016, August). Hog based real-time multi-target tracking in bayesian framework. In *2016 13th IEEE International Conference on Advanced Video and Signal Based Surveillance (AVSS)* (pp. 416-422). IEEE.
<https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/7738080>
- Vijayalakshmi, M., & Norbu, R. (2023). Smart Police: A Hybrid Deep Learning Model for Crime Proactivity Assessment. In *2023 14th International Conference on Computing Communication and Networking Technologies (ICCCNT)* (pp. 1-7). IEEE.
<https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/10308231>
- Weidi, D. U. A. N., Kexin, Z. H. A. N. G & ., Ying, H. A. N. (2023). Practical Exploration of Integrating Smart Policing and Big Data Empowerment in Social Governance—Taking Tianjin Public Security Intelligent Police Service Construction as an Example .*Tianjin Science & Technology*.
<http://tougao.tisti.ac.cn/EN/abstract/abstract418.shtml>